

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA PIECHOWICE
z dnia

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów”
na rok 2026 w Gminie Miejskiej Piechowice

Na podstawie art 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025.1153 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025.1214 ze zm.) Rada Miasta Piechowice uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów ” na rok 2026 w Gminie Miejskiej Piechowice w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Piechowice

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2026 roku.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów”
na rok 2026 w Gminie Miejskiej Piechowice.

Wskazany w podstawie prawnej uchwały, art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej stanowi, iż do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Natomiast zgodnie z art. 110 ust. 10 ww. ustawy wynika, że rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 9 tegoż paragrafu, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej do obowiązków kierownika ośrodka pomocy społecznej należy nie tylko składanie radzie gminy sprawozdania z rocznej działalności ośrodka, ale również przedstawianie listy potrzeb z zakresu pomocy społecznej. Tegoroczny program będzie stanowił kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych.

Celem gminnego programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” jest zapewnienie usług wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej poprzez świadczenie usług wynikających ze zgłaszanych potrzeb na terenie gminy, w tym dotyczących poprawy poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych dzięki dostępowi do tzw. „opaski życia”. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 w Gminie Miejskiej Piechowice obejmie wsparciem do 35 seniorów.

Jednocześnie z uwagi na fakt, iż w §3 określono dzień wejścia w życie uchwały z datą wsteczną (1 stycznia 2026r.) zasadnym jest sporządzenie uzasadnienia w zakresie wskazania podstaw oparcia się na przepisach art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z naczelną zasadą, określoną w art. 4 ust. 1 u.o.a.n., akty normatywne uchwalane przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego wchodzą w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Natomiast wyjątek od tej zasady statuuje m.in. art. 5 u.o.a.n. zgodnie z którym przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Przedmiotowa uchwała dotyczy programu ochrony dla seniorów z terenu naszego Miasta. Jest on przedłużeniem dotychczas obowiązujących zasad i prowadzonych działań ochronnych. Program zawiera zapisy korzystne dla seniorów i ma służyć ich ochronie.

Należy przede wszystkim wskazać, że możliwość ustalenia mocy obowiązującej aktu normatywnego z mocą wsteczną, obwarowana jest koniecznością wskazania przesłanek uzasadniających ustalenie mocy obowiązującej aktu normatywnego z datą wsteczną w stosunku do podjęcia uchwały. Przesłankami tymi są: uzasadnienie danego przypadku, wykazanie ważnego interesu społeczeństwa, wykazanie braku sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawnego. W przedmiotowej sprawie uchwała wywierać będzie pozytywny wpływ na adresatów – seniorów, a jednocześnie nie będzie wywierać negatywnego skutku dla jakichkolwiek innych potencjalnych adresatów. W literaturze przedmiotu, jak i dorobku judykatury przyjmuje się, że akty normatywne, których moc obowiązującą ustalono z mocą wsteczną nie mogą tworzyć po stronie adresata nowych obowiązków lub obciążeń, bowiem takie działanie miałoby charakter sprzeczności w stosunku do zasad demokratycznego państwa prawa. W wielu orzeczeniach Trybunał Konstytucyjny podkreślał, że zakaz ustanawiania retroaktywnego prawa nie ma charakteru bezwzględnie, absolutnego i w sytuacjach nadzwyczajnych ustawodawca może od niego odstąpić (por. wyrok TK z dnia 24 października 2000 r., K 12/00, OTK 2000, Nr 7, poz. 255). Odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne wtedy, gdy "jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenionej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji" (por. wyrok TK z dnia 31

stycznia 2001 r., P 4/99, OTK 2001, Nr 1, poz. 5), "a jednocześnie realizacja tej zasady nie jest możliwa bez wstecznego działania prawa" (por. wyrok TK z dnia 7 lutego 2001 r., K 27/00, OTK 2001, Nr 2, poz. 29). Sytuacja adresatów niniejszej uchwały, po jej podjęciu polepszy się przy jednoczesnym braku pogorszenia sytuacji innych potencjalnych adresatów, wobec czego nie istnieją przesłanki wyłączające możliwość ustalenia w uchwale mocy wstecznej jej obowiązywania.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przygotował: Anna Gostyńska-Żukowska - kierownik MOPS w Piechowicach

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Piechowicach
Anna Gostyńska-Żukowska

Sprawdziła: Elżbieta Gac - radca prawny

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym
radca prawny
Elżbieta Gac

Zatwierdził: Radosław Burchacki – Burmistrz Miasta Piechowice

BURMISTRZ MIASTA
PIECHOWICE
Radosław Burchacki

Załącznik do uchwały nr.....
Rady Miasta Piechowice z dnia
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego
„Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 w Gminie
Miejskiej Piechowice.

GMINNY PROGRAM OSŁONOWY

„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”

NA ROK 2026

W GMINIE MIEJSKIEJ PIECHOWICE

PIECHOWICE 2026

I. WSTĘP

Gminny Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 w Gminie Miejskiej Piechowice zwany dalej „Programem”, jest działaniem ukierunkowanym na wyzwania, jakie stawiają przed Gminą zachodzące procesy demograficzne, oraz jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów, którzy ze względu na wiek i stan zdrowia są osobami niesamodzielnymi.

Program umożliwia dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Pozwala na monitorowanie sytuacji osób starszych przez ich bliskich, nawet, jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Zastosowana technologia pozwala osobom starszym czuć się bezpieczniej, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe.

Realizacja Gminnego Programu obejmuje swoim zakresem Moduł II ustanowionego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026. Działania w tym zakresie będą skutkowały poprawą bezpieczeństwa oraz zwiększeniem możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób w podeszłym wieku przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

II. CEL PROGRAMU

Celem Programu jest poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość” poprzez zakup oraz pokrycie kosztów użytkowania opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa do świadczenia ww. usługi.

III. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Program będący przedmiotem niniejszej uchwały jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Będzie realizowany w 2026 r. na terenie Gminy Miejskiej Piechowice w związku z ustanowieniem przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026. Swoim zasięgiem obejmie seniorów w wieku 60 lat i więcej.

Finansowanie Programu jest realizowane z dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej. Wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania zgodnie z art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Gmina otrzymuje dotację na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

Wydatkami kwalifikowalnymi będą:

- zakup opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa do świadczenia usługi „opieki na odległość”,
- zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu,

- przyznanie dodatków do wynagrodzeń, wraz z pochodnymi, zgodnie z przyjętym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Piechowicach regulaminem wynagradzania dla pracowników ośrodka bezpośrednio realizujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby seniorów w tym zakresie,
- koszt szkoleń dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piechowicach w zakresie obsługi systemu opieki na odległość, w przypadku gdy są oni bezpośrednim realizatorem przedmiotowej usługi,
- działania promocyjno-informacyjne, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej
- zakup drobnych materiałów biurowych (np. papier do drukowania umów użyczenia opasek seniorom).

IV. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r. i obejmie grupę do 35 osób.
2. Do programu kwalifikowani będą seniorzy w wieku 60 lat i więcej z terenu Gminy Miejskiej Piechowice, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.
3. Gmina w ramach programu dokonuje zakupu obsługi systemu do opasek zakupionych w ramach Programu realizowanego w latach 2022 - 2023. oraz w razie konieczności dokonuje zakupu usługi wsparcia w postaci opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi.
4. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki poniesie Gmina w związku z organizacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu, jak również wydatek, jaki ponosi Gmina w związku z zakupem opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa oraz obsługi systemu.
5. Do zadań Gminy należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w Gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.
6. Gmina w ramach wydatkowanych środków z Funduszu jest zobowiązana do prowadzenia zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki, zgodnie przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2024 r. poz. 1863 z późn.zm.).
7. Gmina zobowiązuje się do umieszczania logo Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na zakupionych opaskach lub innych urządzeniach bezpieczeństwa jak i na ich opakowaniu, proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń, w sposób zapewniający jego dobrą widoczność.
8. Podmiotem realizującym Program w imieniu Gminy jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piechowicach jako samorządowa jednostka pomocy społecznej.

V. MECHANIZM UDZIELANIA WSPARCIA

Krok 1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piechowicach rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.

Krok 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piechowicach zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, opłaca abonament związany z obsługą systemu do zakupionych wcześniej opasek lub w razie konieczności dokonuje zakupu tzw. „opaski bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi.

Krok 3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej koordynuje i realizuje program na terenie Gminy.

VI. OPIS USŁUGI

1. W ramach programu seniorom w wieku 60 lat i więcej z terenu Gminy Miejskiej Piechowice zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” lub innych urządzeń wyposażonych, w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- a. przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- b. detektor upadku,
- c. czujnik zdjęcia opaski/ urządzenia
- d. lokalizator GPS,
- e. funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- f. funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).
- g. funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

Gmina na podstawie zapotrzebowania, określa funkcje opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa (urządzenie nie musi spełniać wszystkich ww. funkcji) w przeprowadzanym postępowaniu wyboru realizatora.

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa powinny być połączone z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na urządzeniu, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 60 lat i więcej powinny być jak najprostsze w obsłudze. Gmina przy wyborze wykonawcy powinna uwzględniać także jakościowy aspekt usługi.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (np. ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.